

tuses. Tööstuse seisukorda ja tulemusi illustreerivad alljärgnevad võrdlusandmed.

	1939. a.	1938. a.	1937. a.
Tööstustoodangu netoväärtus (suur-, kesk-, väike- ja käsitööstus) milj. kr.	117,4	115,7	109,7
Sellest suurtööstus milj. kr.	81,5	81,0	78,0
Töötundide arv suur- ja kesktööstuses milj. tn (arvestamata ehitustööstus)	103,0	101,5	100,1
Töötajate arv suur- ja kesktööstuses (12 kuu keskmised 1 000)	54,2	52,8	51,7
Elektrivoolu toodang (milj. KWh)	165	155	133
Põlevkivi toodang (1 000 tn)	1 653	1 473	1 122

Tööstustoodangu juures tuleb aga eriliselt märkida, et järjekindlalt on suurenenud kodumaiste loodusvarade kasutamine. 1939. a. tööstuslikust ekspordist teostus $\frac{3}{4}$ kodumaiseil toorainel põhjenevaist tööstustest, kuna varemalt mainitud protsent ei küündinud 50-le.

Omatööstuse osatähtsuse erikaal avastus iseäranis selgesti just 1939. a. lõpul, mil puhkes sõda. Tänu omatööstuse küllalt laialdasele sektorile võidakse varustada maad nüüd ka nende kaupadega, milliseid veeti varemalt sisse. Eriti tähtsa seisukoha omab aga kiviõlitööstus ja samuti turbatööstus, mille tõttu pole meil olnud tunda küttekriisi ega puudust hädavajalistest õlidest, millede nappust kannatavad juba meie ligemadki naabrid.

Kui meil veel aastate eest avaldati arvamist: kas Eesti industrialiseerimises ei minda liiale, siis seevastu aga nüüdne seisukord kinnitab, et majandusminister K. Selteri poolt võetud tööstuse arendamise suund on osutunud õigeks ning tõhusaks. Selle suuna tulemusel võidi õigeaegselt sooritada uute tehaste ehitamiseks vajalisi investeerimisi ning laiendada kodumaiste toorainete tööstusliku kasutamise baasi.

Üksikutest tööstusharudest näitas toodangu langust vaid tekstiilitööstus oma kõrvalharudega, mis ühelt osalt on tingitud ekspordi raskustest ning aasta lõpul veepuudusest Narva kosel. Tootmisvahendite ja investeerimiskaupade tootmise indeks (1927—31 = 100) tõusis 184-lt 205-le, kuid tarbimiskaupade tootmise indeks langes 120-lt 116-le. Ehitustegevus kevadel ja suvel oli elav, kuid sügise saabudes sõja puhkemise tagajärjel see taas vaibus.

Kaubalaevastiku tonnaaž tõusis 1939. a. jooksul 178 200 br. reg. tn-lt 215 800 br. reg. tn-le, saavutades seega mahult uue kõrgseisu.

Tööstuse tootmisvõime on möödunud aastal tõusnud, selle kasutamise ulatus aasta lõpul aga osaliselt vähenes transportolude tunduva halvenemise tõttu, mis takistas mõningate toorainete sissevedu ning valmiskaupade ekspordi. Üldolukord tööstuses oli siiski 1939. a. eelmise aasta tulemusi ületav.